

RIKSDAGENS SVAR 46/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om alterneringsledighet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om alterneringsledighet (RP 36/2014 rd).

Beredning i utskott

Arbets- och jämställdhetsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (AjUB 2/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om alterneringsledighet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om alterneringsledighet (1305/2002) 3 § 1 punkten, 4 § 1 mom. samt 6—9, 11, 13, 17 och 18 §,

av dem 3 § 1 punkten samt 7 och 8 § sådana de lyder i lag 1127/2007, 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1254/2006, 9 § sådan den lyder i lagarna 1127/2007, 925/2012 och 1002/2012 samt 17 § sådan den lyder i lagarna 1127/2007 och 1054/2008, samt

fogas till lagen nya 4 a och 5 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *alterneringsledighet* ett arrangemang genom vilket en anställd, i överensstämmelse med ett alterneringsavtal som han eller hon ingått med sin arbetsgivare, för viss tid befrias från de uppgifter som hör till anställningen och arbetsgivaren samtidigt, för motsvarande tid, förbinder sig att anställa en i 2 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd arbetslös arbetssökande vid en arbets- och näringsbyrå,

4 §

Arbetshistoria som villkor för alterneringsledighet

Ett villkor för alterneringsledighet är att den anställda innan alterneringsledigheten börjar har varit i arbete i minst 16 år. Om den anställda redan tidigare har fått alterneringsersättning, ska han eller hon ha varit i arbete i minst fem år efter det att den föregående alterneringsledigheten slutade. Tiden i arbete beräknas på grundval av de inkomster som omfattas av de arbetspen-

sionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

4 a §

Beaktande av arbete utomlands

Till arbetshistorian enligt 4 § räknas också sådan tid i arbete, eller tid som jämställs med tid i arbete, under vilken personen i fråga har varit försäkrad i någon av Europeiska unionens medlemsstater, i någon stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz, om personen lägger fram tillräcklig och tillförlitlig utredning om sitt arbete eller den tid som jämställs med tid i arbete.

5 a §

Övre åldersgräns för den alterneringslediga

En anställd får inte påbörja en alterneringsledighet efter utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon uppnår en ålder som motsvarar den nedre åldersgränsen för ålderspension enligt lagen om pension för arbetstagare, minskad med tre år.

6 §

Alterneringsledighetens längd

Alterneringsledigheten varar minst 100 kalenderdagar utan avbrott och sammanlagt högst 360 kalenderdagar.

7 §

Periodisering av alterneringsledighet och förlängning av avtalad alterneringsledighet

I alterneringsavtalet ska det överenskommas om periodisering av alterneringsledigheten innan den börjar. Vid periodisering av alterneringsledighet ska varje period omfatta minst 100 kalenderdagar.

En överenskommelse om förlängning av alterneringsledigheten ska ingås två månader innan avtalad alterneringsledighet upphör.

En alterneringsledighetsperiod får uppskjutas till en senare tidpunkt. Överenskommelse om den nya tidpunkten ska ingås innan alterneringsledighetsperioden i fråga börjar.

Hela alterneringsledigheten ska dock hållas inom två år från det att den började, och dess sammantagna längd får inte överstiga den maximala längden för alterneringsledigheten.

8 §

Alterneringsavtal

Arbetsgivaren ska med den alterneringslediga ingå ett skriftligt alterneringsavtal i vilket arbetsgivaren förbinder sig att anställa en vikarie. Alterneringsavtalet ska lämnas till arbets- och näringsbyrån innan alterneringsledigheten börjar. Dessutom ska ett arbetsavtal eller någon annan tillförlitlig utredning om att en vikarie har anställts för tiden för alterneringsledigheten lämnas till arbets- och näringsbyrån innan alterneringsledigheten börjar eller utan dröjsmål efter det att alterneringsledigheten har börjat. En motsvarande behövlig utredning ska lämnas till arbets- och näringsbyrån då alterneringsledigheten periodiseras eller förlängs på det sätt som avses i 7 § 1 och 2 mom.

9 §

Vikarier

Som vikarie ska anställas en sådan arbetslös arbetssökande vid en arbets- och näringsbyrå som varit arbetslös arbetssökande i minst 90 kalenderdagar antingen utan avbrott eller periodvis under de 14 månader som föregått alterneringsledigheten. Den som anställs som vikarie ska vara arbetslös arbetssökande omedelbart före alterneringsledighetens början.

Oberoende av 1 mom. kan som vikarie anställas en arbetslös arbetssökande vid en arbets- och näringsbyrå, om arbetssökanden inte fyllt 30 år och högst ett år har förflutit sedan denne avlagt

yrkes- eller högskoleexamen, eller en arbetslös arbetssökande som antingen är under 25 år eller över 55 år när alterneringsledigheten börjar.

Som vikarie kan inte anställas en person som anses vara en studerande på heltid enligt 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetstiden för vikarien ska vara minst lika lång som den ordinarie arbetstiden för den alterneringslediga. Om någon som är deltidsanställd hos arbetsgivaren såsom arbetslös arbetssökande vid en arbets- och näringsbyrå söker heltidsarbete och anställs han eller hon för det arbete som blivit ledigt på grund av alterneringsledigheten, kan alterneringsledigheten trots 2 kap. 5 § i arbetsavtalslagen ordnas så att en arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån anställs för det arbete som på detta sätt blir ledigt. Ökningen av den sammantagna arbetstiden för dessa anställda ska då vara minst lika lång som den ordinarie arbetstiden för den alterneringslediga.

11 §

Verkningar av att vikariens anställning upphör

Om vikariens anställning upphör före utgången av alterneringsledigheten, ska anställningens upphörande inte anses stå i strid med alterneringsavtalet i det fall att

1) arbetsgivaren utan dröjsmål och senast inom två månader från det att vikariens anställning upphörde anställer en i 9 § avsedd vikarie i stället, eller

2) arbets- och näringsbyrån inte kan anvisa någon som är lämplig som vikarie i stället för den tidigare.

13 §

Rätt till alterneringsersättning

Den alterneringslediga har rätt till alterneringsersättning för den tid alterneringsledigheten varar.

Alterneringsersättning betalas inte för sådan alterneringsledighetstid enligt alterneringsavtalet som det inte har anställts någon vikarie för.

Rätten till alterneringsersättning kvarstår dock enligt avtalet i det fall att vikariens anställning upphör före utgången av alterneringsledigheten.

Om den alterneringsledigas anställning upphör av orsaker som inte beror på honom eller henne innan alterneringsledigheten har varat i 100 kalenderdagar, har han eller hon rätt till alterneringsersättning till och med det datum då anställningen upphör.

17 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbets- och näringsbyrån lämnar ett för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan bindande utlåtande om de förutsättningar för alterneringsersättning som avses i 5—9 § och 14 § 1 mom. 5 punkten samt om de förutsättningar för återkrav som avses i 19 § 1 mom.

Om inte något annat följer av denna lag ska på det arbetskraftspolitiska utlåtandet tillämpas vad som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och med stöd av den.

18 §

Anmälningsskyldighet

Arbetsgivaren ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsbyrån om anställandet av en vikarie för den tid alterneringsledigheten varar samt om väsentliga ändringar i dennas anställning.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 5 a § tillämpas inte på personer som är födda före 1957.

Om den alterneringslediga har påbörjat sin alterneringsledighet eller en period av den före denna lags ikraftträdande men inte hållit hela alterneringsledigheten när lagen träder i kraft, tillämpas på alterneringsledigheten de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om den alterneringslediga har ingått ett alterneringsavtal före denna lags ikraftträdande och påbörjar sin alterneringsledighet senast den

RSv 46/2014 rd — RP 36/2014 rd

31 december 2014, tillämpas på alterneringsle-
digheten de bestämmelser som gällde vid
ikraftträdandet.

Helsingfors den 27 maj 2014
